

Manta's en verpleegsterhaaien tijdens een nachtduik

Foto's (2): Ivo Madder.

Manta's of verpleegsterhaaien aanschouwen tijdens een duik: het kan heel wat duikers bekoren. Kom je ze bovendien tegen tijdens een nachtduik en blijven ze dan als het ware rond jou zwemmen, dan beleef je een unieke ervaring die je niet snel vergeet.

Van de verschillende duiktrips die de 'live aboard Princess Rani' (meer info bij Steven Vandevoorde – www.wildwater.be) maakt op de Malediven is er één trip die op het programma een nachtduik met manta's én een nachtduik met verpleegsterhaaien heeft staan.

nachtduik met manta's

De enige duikplaats waar je 's nachts manta's kan zien is 'Fesdhu Manta Point', gelegen in het 'Noord Ari Atol'. 'Manta point' is een aparte lagune nabij het resorteiland Fesdhu, aan de westelijke kant van de Malediven. Deze ovaalvormige lagune heeft slechts één toegang. De bovenkant van de buitenzijde van het rif is 2 tot 3 meter diep. De zandbodem binnenin de lagune is overal ongeveer 8 meter diep, maar met een diepe zone van ongeveer 14 meter. In de lagune bevinden zich kleine koraalformaties, meestal opgebouwd van vingerkoraal. De Princess Rani vaart de lagune binnen bij valavond en van zodra het donker

wordt, steekt men het licht op de achtersteven aan. Plankton wordt door het licht naar de oppervlakte gelokt. Niet veel later komen de eerste manta's (*Manta birostris*) nieuwsgierig rond de boot zwemmen. Het zijn planktoneters.

Vooraleer er te water wordt gegaan, is het wachten tot de manta's tuimelingen beginnen te maken nabij de achtersteven. Tij-

dens die 'koprollen' filteren ze het plankton uit het water.

De duikers stappen over op de bijboot waar de compressors op staan. Ook onze duikflessen en het duikmateriaal ligt er. Van zodra iedereen geëquipeerd is, wordt er voorzichtig te water gegaan zonder een plons te maken. De sierlijke planktoneters zouden opgeschrikt kunnen worden als men met een voorwaartse sprong te water gaat. Het is niet de bedoeling dat de duikers rond de manta's gaan zwemmen, dus daarom plaatsen de duikers zich enkele meters van de boot in een brede cirkel met hun knieën op de zandbodem. Het licht van de boot zorgt voor voldoende verlichting

Het plankton wordt naar het licht van de duiklampen gelokt en de manta's komen op het plankton af.

om je positie in te nemen in de cirkel. Men laat best zo weinig mogelijk zand opstuiven tijdens het plaatsnemen op de bodem. Omdat er geen stroming is blijft het redelijk lang stoffig rond de duikers.

Als iedereen in positie is, worden de duiklampen aangestoken en schijnt men in het midden van de cirkel. In eerste instantie op de bodem en wat later schuin omhoog. Met het fijn rondzwevend koraalzand geeft dit een mysterieus spookachtig beeld. Het plankton wordt nu aangetrokken door het lichtschijnsel in het midden van de cirkel.

Niet veel later zwemmen de manta's het plankton achterna en zwemmen rakelings over de hoofden van de duikers, waarbij ze soms tuimelingen maken in het midden van de cirkel. Luc, de duiker die links naast mij op de bodem zit, voelt toch wel af en toe dat zijn kaal hoofd beroerd wordt en schermt daarom zijn hoofd af met een arm. Ook Filip, die rechts van mij zit, merkt toch af en toe dat één van de manta's hem raken.

Ik zit blijkbaar op een goede positie want het lijkt wel alsof deze grote 'gevreugelde' roggen met hun wijd open gespreide bek de cirkel in en uit gezwommen komen op de plek waar ik me bevind. Ideaal om foto's te nemen.

Een klein uur lang zijn we getuige van het feestmaal. Eigenlijk hebben we wel geluk, want we zijn begin mei en volgens onze

Een manta passeert Filip rakelings.

duikgids valt het hoogseizoen van dit artistiek seizoen gebonden spektakel vooral in de maanden juni en juli. De gidsen bevestigen wel dat ze ook in andere maanden al regelmatig manta's gespot hebben op deze plek. "Sommige nachten doken er vijf manta's op, die gedurende een uur rondzwoomen in de cirkel en andere nachten was er dan weer maar één manta die slechts 10 minuten bij de boot bleef", zegt één van onze duikgidsen.

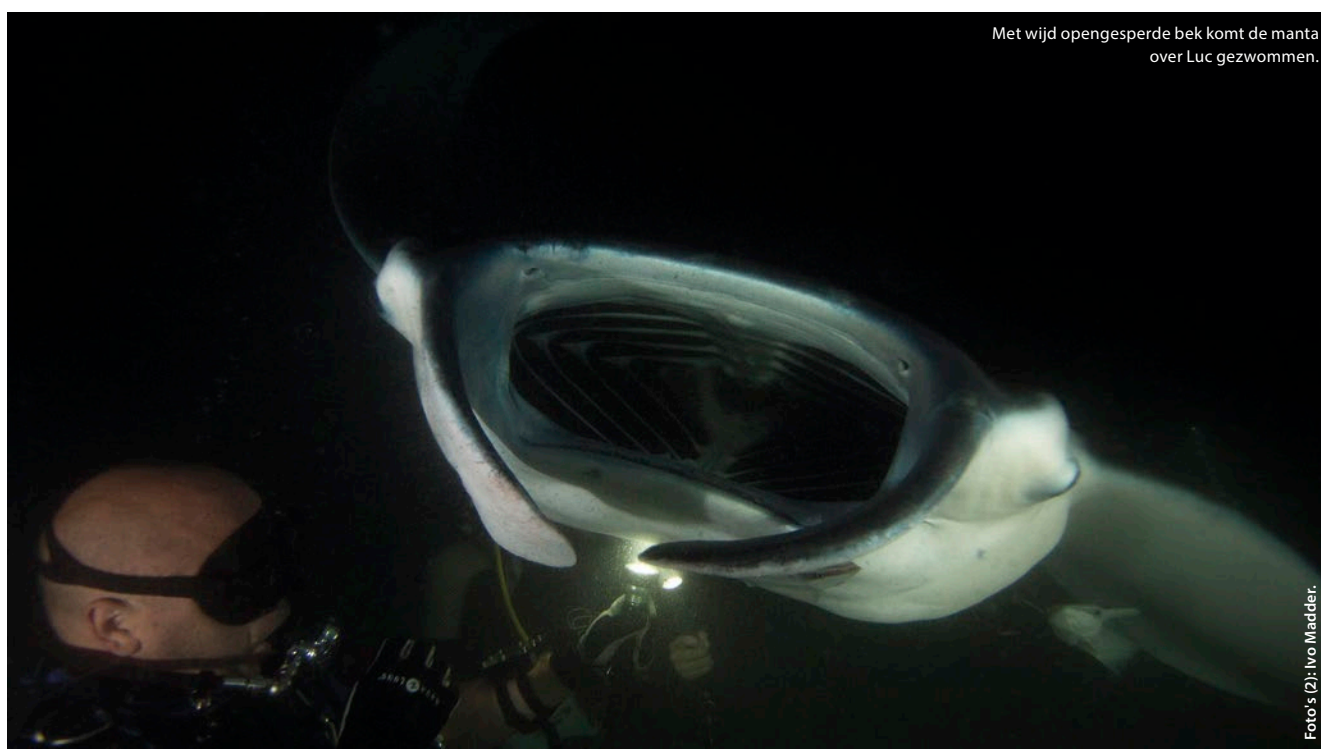
De manta's die van de bodem van de lagune naar het licht van de boot gezwommen komen, om er van het plankton te smullen, worden normaal gezien niet snel verstoord door de duikers.

Zelfs na de duik blijven de manta's meestal nog geruime tijd tuimelingen maken ter hoogte van de achterstevan. In dat geval kan men dus nog even met hen gaan snorkelen.

nachtduik met verpleegsterhaaien

De nachtduik met verpleegstershaaien vindt plaats op het 'Felidhe Atol', ook bekend als het 'Vaavu Atol'. De naam van de duikplaats is 'Alimatha Jetty'. Deze bevindt zich binnenin een kanaal ('channel'), op ongeveer 100 meter van de kanaalingang en vlakbij de aanlegsteiger ('jetty') van het 'Alimatha Aquatic resort'.

Jaren geleden was het de gewoonte van het 'resort' om rond 19.00 uur de haaien, pijlstaartroggen en 'jacks' te voederen met de overgebleven stukjes tonijn en rifvissen van hun gasten. In het begin kwamen daar enkele verpleegstershaaien op af, maar met de jaren werden het er steeds meer. Sommige bronnen beweren dat ze nog steeds gevoederd worden, andere beweren

Met wijd opengesperde bek komt de manta over Luc gezwommen.

Foto's (2): Ivo Madder.

Dikkopmakrelen en een Indische Oceaan verpleegsterhaai op zoek naar voedsel. Als je goed kijkt zie je links onder ook nog een murene.

dat er enkel nog geursporen worden uitgezet. Feit is dat ze blijven komen, en dat het een zeer spectaculaire duik is. 'Alimatha Jetty' is de enige plaats in de Malediven waar dit spektakel op een veilige manier te beleven valt omdat er buiten een paar zwartpuntrifhaaien geen andere – meer agressieve – haaien aangetrokken worden naar deze duikplaats.

Andere resorts probeerden eveneens, net zoals 'Alimatha Aquatic resort', onschuldige verpleegsterhaaien te lokken. Maar

door het voeren werden ook andere haaien – zoals grijze rifhaaien en zilvertiphaaien – gelokt, waardoor er niet veilig gedoken kon worden tijdens een nachtduik.

De bijboot van de 'Princess Rani' dropt ons op de zanderige bodem van het kanaal op een diepte van ongeveer 15 meter. Het begint al goed: ik spring van de boot en voel dat er een duiker onder mij zit, tussen mijn benen. Vreemd? Ik steek mijn duiklamp aan en het blijkt geen duiker te zijn, maar een verpleegsterhaai. Toch wel even schrikken.

Op de bodem gekomen worden we een redelijk sterke stroming gewaar. We zwemmen we richting 'jetty', wat toch wel wat moeite kost met een camera in de handen, op een zandbodem met hier en daar een klein steentje. Enkele verpleegsterhaaien (Indische Oceaan verpleegsterhaai – *Nebrius concolor*) en een tiental grote 'jacks' (*Caranx ignobilis* – dikkopmakreel, 'Giant travellies' of 'Giant kingfish') vliegen met de stroming voorbij. Niet gemakkelijk om daar een foto van te maken tijdens een nachtduik.

Je kan hier ook meer dan 30 meter halen, maar dat is zeker niet de bedoeling en zelfs af te raden tijdens een nachtduik. Zeker niet met de sterke stroming die door het kanaal kan razen. Soms is die zo sterk dat het gebruik van een rifhaak noodzakelijk is, zelfs in de buurt van de 'jetty', op 5 meter diepte.

Het spektakel vindt enkel 's nachts plaats, maar dan wel elke nacht van het jaar. Vooral tussen de 10 en 5 meter is de actie van het onderwaterleven het grootst. Dus zwemmen we verder door naar het ondiepere gedeelte. Gelukkig zijn daar wat grotere koraalformaties zodat we wat beschut zitten tegen de stroming.

Gedurende een uur zien we regelmatig een enorme school van verpleegsterhaaien

Een grote jagende dikkopmakreel (*Caranx ignobilis*) tijdens de nachtduik.

Foto's (2): Ivo Madder.

Liveaboard Malediven met Princess Rani

Inclusief: vluchten > 7 nachten aan boord > vol pension > duiken

vanaf

€ 1.690,-
p.p.

WILD WATER
diving holidays

meer info > www.wildwater.be - tel. 052/35 38 75

DUIKSPORT DE ZEVEN ZEEEN

- Verkoop van alle gekende duikmerken
- Eigen hersteldienst
- Vulstation tot 300 bar

OPENINGSUREN:
Wo-Do-Vr 16.30-19.00 u.
Za. 10.00-12.00 u.
& 13.00-17.00 u.

e-mail: zevenzeen@telenet.be

ANTWERPSESTRAAT 258 - 2850 BOOM - TEL 03/888.43.34

DUIKCENTER

Donklaan 26 - 9290 Berlare
tel: + 32 (0)9 367 01 20 - fax: + 32 (0)9 367 01 21
jan@thebigblue.be - www.thebigblue.be

EPHYRA

NOORDZEEDUIKEN - NIEUWPOORTE

Info en reservatie:

09/367 01 20 - 0473/19 68 27

info@ephyra.eu

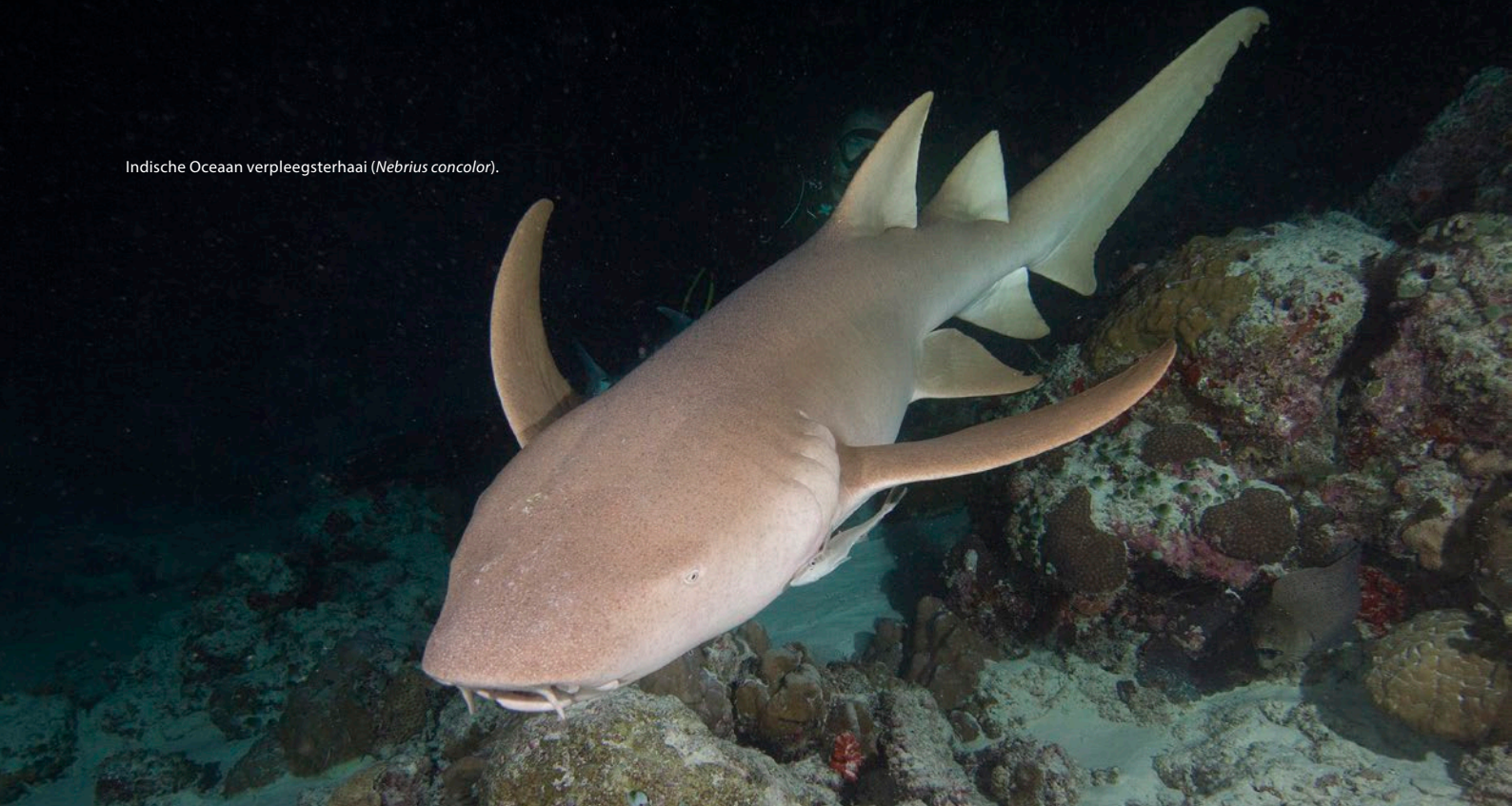
**THE BIG
BLUE**

Alle kwaliteitsmerken - Vulstation 300 bar
Nitrox vulstation - Eigen onderhouds- en hersteldienst
Herkeuren van duikflessen - Duikopleidingen
Nitrox en technical opleidingen

Openingsuren: dinsdag, woensdag en vrijdag van 13u00 tot 19u00, donderdag van 13u00 tot 21u00 en zaterdag van 10u00 tot 17u00.

Indische Oceaan verpleegsterhaai (*Nebrius concolor*).

voorbij zwemmen. Regelmatig zijn er enkele haaien die de school ontglippen en tussen de koraalformaties op het ondieper gedeelte van de zandbodem op zoek gaan naar voedsel. De haaien zwemmen links, rechts, voor en achter aan je voorbij en steken hun neus in de holtes van de koraalformaties. Ook een murene is duchtig op zoek naar voedsel.

Als duiker weet je niet waar je eerst moet kijken. Het is een echte 'kick'. Vooral ook

omdat er ook grote 'jacks' en drie verschillende soorten pijlstaartroggen rondzwemmen. In het lichtschijnsel van mijn duiklamp spot ik een hele grote gevlekte pijlstaartrog (*Taeniura meyeni*), een veerpijlstaartrog (*Pastinachus sephen* – 'Feather tail stingray' of 'Cowtail stingray') en een lila pijlstaartrog (*Himantura fai* – 'Pink whipray'). De haaien boezemen me geen schrik in, maar bij de grote gevlekte pijlstaartrog voel ik me toch niet echt op mijn gemak. Die zwemt met zijn staart – met giftige stekel – onder en over mij terwijl ik de verpleegsterhaaien probeer te fotograferen.

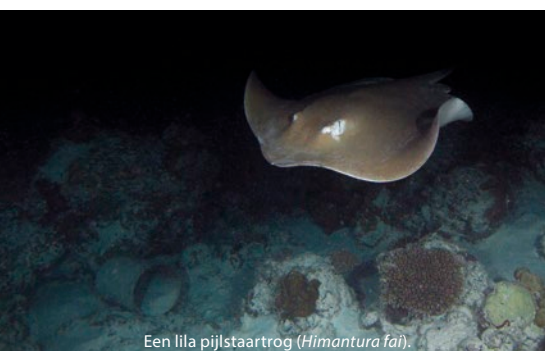
Na een uur is het tijd om de nachtduik te beëindigen. Spijtig, er waren nog zo veel prachtige foto's te maken. Deze nachtduik zal ik zeker nooit meer vergeten. Gevaarlijk is deze duik niet, toch niet wat het onderwaterleven betreft. Het enige waar je bijzonder bedacht voor moet zijn is de stroming, het bij elkaar blijven zodat men de groep niet verliest of men zich niet mengt met een andere groep duikers en oppassen voor de schroef van de boten die op en af varen naar de 'jetty'.

Tijdens het hoogseizoen kan het best druk zijn aan dit 'resort' en op de duikplaats. Wij waren er gelukkig in mei, nog net buiten het hoogseizoen. ■

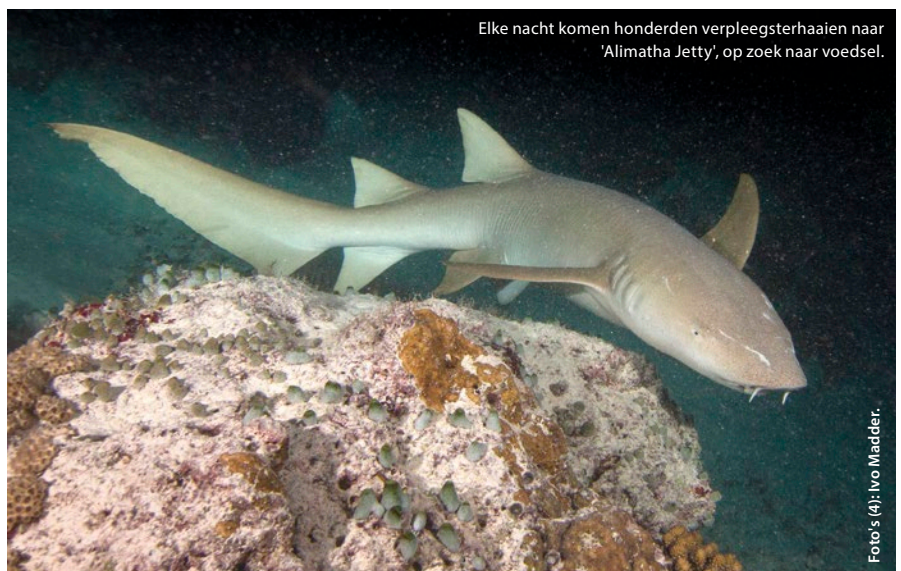
IVO MADDER

Een gevlekte pijlstaartrog (*Taeniura meyeni*) komt over me heen gezwommen.

Een lila pijlstaartrog (*Himantura fai*).

Elke nacht komen honderden verpleegsterhaaien naar 'Alimatha Jetty', op zoek naar voedsel.

Foto's (4): Ivo Madder.